

С.В. Агародніківа, БДЭУ (Мінск)

ДЫКТОЎКА ЯК АДНА З ФОРМАЎ КАНТРОЛЮ ВЕДАЎ СТУДЭНТАЎ ЭКАНАМІЧНЫХ ВУНУ ПА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ

Выкарыстанне розных відаў дыктовак не з'яўляецца самааэтай, як адна з формаў кантролю яно ўяўляе сабой канчатковы этап дзейнасці студэнтаў на прымяненні атрыманых імі ведаў і ўменняў.

Розныя віды дыктовак, узятыя ўвогуле, павяшчы ўяўляць сабой строгую *сістэму*, у якой патрабаванні, аб'ём матэрыялу кожнай наступнай дыктоўкі фармуюцца на падставе папярэдняй.

Тлумачальная дыктоўка мае на мэце праверку якасці засваення найбольш складаных арфаграм і граматычных тэм і г.д. («Правапіс некаторых спалучэнняў зычных», «Склонавыя канчаткі назоўнікаў 11 скланення» і г.д.).

Папярэджальная дыктоўка данамагае выявіць недахопы у ведах студэнтаў на авалоданні разнастайнымі тэмамі з раздзелаў «Арфаграфія» і «Марфалогія» («Правапіс зычных *дн, дз цэ*», «Правапіс суфіксаў дзеясловаў» г.д.).

Слыхавая дыктоўка садзейнічае развіццю здольнасцяў да аудзіравання, яе мэтазгодна выкарыстоўваць пры засваенні фанетычных асаблівасцяў беларускай мовы («Правапіс *у-ў*», «Правапіс зацвярдзелых гукаў» і г.д.). Таксама слыхавая дыктоўка праводзіцца дзеля праверкі правільнага выкарыстання стылістычных асаблівасцяў беларускай мовы.

Значнае месца сярод формаў і метадаў кантролю ведаў студэнтаў займае *зрокавая* дыктоўка. Яе мэтазгодна прапапоўваць пасля правядзення тлумачальнай і папярэджальнай дыктовак для замацавання ведаў па разнастайных раздзелах беларускай мовы і эканамічнай тэрміналогіі. Да вышэйнададзенага неабходна дадаць, што менавіта гэты від дыктоўкі спрыяе развіццю зрокавай памяці павучэнцаў.

Слоўніковая дыктоўка праводзіцца дзеля замацавання ведаў студэнтаў па засваенні асобных лексічных тэм. Гэты від работы можна ўжываць з мэтай праверкі ведаў студэнтаў па эканамічнай тэрміналогіі.

Кантрольная дыктоўка з граматычным заданнем мае на мэце праверку ведаў студэнтаў па засваенні разнастайных унармаваных лексічных, граматычных і сінтаксічных сродкаў беларускай літаратурнай мовы.